

музика тренутна

Како настаје музика

Нада Колунџија о турнеји по Индији и свом интересовању за савремену музину

Пијанисткиња Нада Колунџија, иначе позната нашој публици као изузетно добар интерпретатор савремене клавирске музике, недавно се вратила са двонедељне турнеје по Индији где је са својим братом, познатим виолинистом Јованом Колунџијом одржала концерте у Бомбају, Мадрасу, Бенгалоресу и Њу Делхију. За индијску публику, они су свирали композиције Тартинија, Баха, Бетовена и Сен Санса.

— У односу на нека европска мерила, публика је била малобројна, око две стотине, до три стотине људи на сваком концерту, каже Нада Колунџија. — Тако се, изнад свега, слуша и воли традиционална индијска музика, а ово што смо ми свирали, тек пушта неке своје корене. Публика нас је лепо примила: дола-

НАДА КОЛУНџИЈА

зили су после концерата да разговарају, европска музика их занима, али питање је колико она заиста може да их узбуди „изнутра“. Да ли је то само нешто спољашње, што их је накратко задивило, или је то био истински емотивни доживљај, који ја на пример, имам када слушам њихову музику — то не могу да кажем.

Какав је ваш утисак: да ли ће европска музика убудуће у Индији имати више слушалаца?

— Вероватно ће се интересовање ширити, али, надам се да западна музика никада неће наладати њихову музику. Они имају своју традицију коју треба да чувају, свој мир који проистиче из начина живота, а свакако је и у вези са музиком.

Ваше основно опредељење је музика 20. века са којом, као

предавач, упознајете и студенте Факултета музичке уметности у Београду: шта је на вас пресудно утицало да почнете да се бавите савременом музиком?

— Можда је то било дружење са композиторима, још у средњој школи. Заинтересовало ме је како музика настаје, како композитори размишљају. Већ у то време, савремена музика занимала ме је много више од оне која ми је била позната.

Били сте један од првих музичара код нас који је публици представио музику Џона Кејџа...

— То је било нешто касније. Тек после специјализације у Мађарској, почела сам да набављам ноте, плоче, да истражујем и тако сам дошла и до Кејџа.

Свакако да нам није блиска сва савремена музика за клавиру?

— Наравно: поменула бих Шемберга, волим затим композиције Берга, понешто од Кејџа, сада сам се упознала и са делом Јаниса Ксенакиса које је врло занимљиво, Кагела, Крампла...

Шта је то што вас у тој музици привлачи за разлику од музике ранијих епоха?

— Има тренутака када ми се чини да све знам свирајући, да ми је све јасно. Мора да постоји нека додирна тачка, необјашњива, која као да ми помаже да осетим мисао ствараоца. Никада ми, на пример, романтичарски репертоар није био толико близак: увек сам га доживљавала као карикатуру, док је савремена музика за мене увек била подручје личног изражавања.

Познато је да у нашим музичким круговима постоје отпори према савременом репертоару: шта је томе узрок?

— Урок је вероватно лична несавесност и неодговорност. То су отпори а priori, можда засновани на лошем искуству са савременом музиком јер ни она није сва добра; има много тога што зрачи нечим ружним. За савремену музику треба учинити напор: ту настају отпори, само из лењости.

Да ли су студенти којима предајете заинтересовани за савремена дешавања у музици?

— Веома су заинтересовани и то је још један доказ да треба понудити нешто вредно и да ће то сигурно бити прихваћено.

М. ОГЊАНОВИЋ